

13 augustus 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. R.J.J.M. de Bont, advocaat te Waalre,

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot 27 november 2011 lid van de Congregatie Broeders van Maastricht.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 21 oktober 2011. Op 13 december 2011 is bij de griffie een verweerschrift ingekomen. Op 14 december 2011 is een inhoudelijke reactie binnengekomen van [naam], vice-provinciaal overste, namens [naam], provinciaal overste van de congregatie. Op 28 maart 2012 is tenslotte bij de griffie een emailbericht met bijlage binnengekomen van mr. R.J.J.M. de Bont.

Op 12 april 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn zus [naam] Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur, mr. R.J.J.M. de Bont.

Aangeklaagde is woonachtig op [plaats] en niet verschenen. Namens de Congregatie zijn verschenen vice-provinciaal overste [naam] en [naam], lid van het provinciaal bestuur.

Een proces-verbaal van de zitting is verzonden naar aangeklaagde. Op 12 juni 2012 is een reactie van aangeklaagde op het proces-verbaal binnengekomen. Op 29 juni 2012 is een reactie binnengekomen van mr. R.J.J.M. de Bont.

2. De klacht

2.1. Toen klager in het schooljaar 1968/1969 naar de tweede klas van [school] te [plaats] ging, was aangeklaagde zijn leraar. Als een leerling goed zijn best deed, werd deze door aangeklaagde beloond met een sterretje. Hoe meer sterretjes je had, hoe beter het was. Het seksueel misbruik begon met het betasten van de benen van klager, waarna aangeklaagde hoger richting de penis van klager ging. Dit gebeurde tijdens de les. Klager zat met zijn korte broek in het schoolbankje en aangeklaagde knielde dan naast klager. In die tijd waren er geen

lange broeken; in de winter werd de korte broek met een maillot of lange kousen eronder gedragen. Klager kreeg altijd een sterretje als aangeklaagde hem betast had. Dit is vaak gebeurd. Ook moest klager soms in de ochtendpauze nablijven om het schoolbord schoon te vegen. Het begon dan weer met strelen en vervolgens pakte aangeklaagde de hand van klager en bracht deze naar zijn broek waar iets hard was. Klager vond dat raar. Soms haalde aangeklaagde zijn penis uit zijn broek en dan moest klager ermee spelen; soms kwam aangeklaagde daarbij klaar en zuchtte zwaar. Dit gebeurde geregeld

2.2. Ook moest klager voor de godsdienstles, uit de verwarmingskelder, beeldplaten van Bijbelvoorstellingen ophalen. Soms met een klasgenootje, maar vaak ook met aangeklaagde, Klager moest dan zijn broek uitdoen en aangeklaagde liet zijn broek dan ook zakken. Aangeklaagde speelde dan met zijn eigen penis en de penis van klager, totdat aangeklaagde klaar kwam. Klager kreeg dan als beloning hiervoor een sterretje. In de kelder moest klager ook de penis van aangeklaagde in zijn mond doen. Dit wilde klager niet, maar hij deed het uiteindelijk toch. Op een gegeven moment - het was voor de kerstvakantie - moest klager weer met aangeklaagde naar de kelder. Daar wilde aangeklaagde iets in de anus van klager duwen. Dit deed pijn bij klager en hij schreeuwde en huilde dan ook. Klager ontdekte dat hij ook had gebloed; dit was later in zijn onderbroek ook te zien. Dit was eenmalig en daarna hoefde klager ook nooit meer naar de kelder. Wel heeft aangeklaagde klager nog regelmatig betast, altijd in ruil voor een sterretje. Na de zomervakantie was aangeklaagde weg.

2.3. Klager durfde er thuis niet over te praten. Over het bloed in zijn onderbroek zei de moeder van klager, dat zijn vader dat ook wel eens had, maar klager begreep pas later dat zijn moeder daarmee aambeien bedoelde. Tot op de dag van vandaag heeft klager last van zijn stoelgang door een verzakking van de endeldarm. Eind 1969 is klager door zijn ouders uit huis geplaatst. Hij heeft toen twee jaar bij zijn opa en oma gewoond. Dit was een fijne tijd. Na de dood van zijn opa, moest klager echter terug naar huis. Dit wilde klager niet en hij liep dan ook meerdere keren weg. In die tijd werd klager vaak hard geslagen door zijn vader. Klager begon in die tijd ook zeer ernstig te stotteren en op school ging het ook niet goed.

2.4. Op zijn zeventiende raakte klager zwaar aan de drugs. Hij heeft ongeveer drie jaar heroïne gebruikt. Klager heeft zichzelf geprostitueerd (nooit anaal). Na de dood van een goede vriend van klager heeft klager zelf ook een zelfmoordpoging gedaan. Dit is niet gelukt en klager is vervolgens met succes afgekickt in een kliniek. Vervolgens is klager getrouwd, omdat zijn toenmalige vriendin zwanger was. Zij kreeg een miskraam en na een jaar zijn zij weer gescheiden. Daarna is klager tien jaar getrouwd geweest met zijn tweede vrouw. Maar het was moeilijk om met klager samen te leven. Seks vond al jaren niet meer plaats en klager ging naar prostituees, omdat hij zich daar prettig voelde. Uiteindelijk is ook dit huwelijk gestrand en is klager met een prostituee getrouwd. Zij was de eerste met wie klager over zijn verleden heeft gepraat. In 1995 stuurde zij hem naar een huisarts. Na twee jaar eindigde ook dit huwelijk. Klager heeft toen een poging gedaan tot zelfdoding. Nadat klager ook deze poging had overleefd, is hij in psychiatrische behandeling gekomen en daar is geconstateerd dat klager een bipolaire stoornis heeft, genaamd MDS. Klager is volledig afgekeurd.

2.5. Klager verzoekt de Klachtencommissie de klacht gegrond te verklaren en zich bij de advisering te richten op vermindering van het leed dat klager is toegebracht.

3. Het verweer

Aangeklaagde heeft een verweerschrift ingediend en daarnaast schriftelijk op het proces-verbaal van de zitting gereageerd. Aangeklaagde erkent, dat hij leerlingen in de tweede klas

seksueel heeft misbruikt door hen te betasten bij de bovenbenen en de penis. Ook kan aangeklaagde zich het belonen met sterretjes nog herinneren, maar dan uitsluitend in een onderwijssituatie. Ten aanzien van de andere door klager geschetste situaties van seksueel misbruik, staan deze aangeklaagde niet meer voor de geest. Hij kan zich deze voorvallen niet herinneren. Aan de andere kant durft aangeklaagde absoluut niet te twijfelen aan wat door klager naar voren is gebracht. Aangeklaagde heeft wel toegelicht dat er in die periode dingen hebben plaatsgevonden die beslist niet hadden mogen gebeuren. Aangeklaagde vindt het relaas van klager verschrikkelijk om te lezen en hij betuigt zijn diepe spijt voor de mate waarin hij daarvoor aansprakelijk is geweest. Aangeklaagde voelt zich schuldig doordat hij zijn macht ernstig heeft misbruikt, waardoor hij blijkbaar groot kwaad heeft aangericht bij klager.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Voor de Klachtencommissie is aannemelijk geworden dat de door klager geschetste gebeurtenissen, het spelen met de penis van klager en het in de mond moeten nemen van de penis van aangeklaagde, hebben plaatsgevonden gedurende 1 jaar. De Klachtencommissie is hiervan niet alleen overtuigd geraakt door de wijze waarop en de details waarmee klager zijn verklaring heeft gegeven. Aangeklaagde heeft daarbij erkend dat hij leerlingen seksueel heeft misbruikt door hen te betasten bij hun bovenbenen en penis. Over de andere door klager geschetste situaties kan aangeklaagde zich niets meer herinneren, maar hij ontkent het ook niet. Daarnaast heeft ook de verklaring van de zus van klager d.d. 26 augustus 2011 bijgedragen aan de overtuiging van de Klachtencommissie. Uit de verklaring van de zus van klager blijkt, dat zij al meer dan twintig jaar op de hoogte is van het seksueel misbruik dat haar broer is aangedaan. De Klachtencommissie meent echter, dat voor het eenmalig anaal binnendringen onvoldoende steunbewijs aanwezig is, zodat de klacht op dit punt ongegrond wordt verklaard.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 7 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

4.5. Klager verzoekt niet zozeer om maatregelen tegen aangeklaagde te nemen nu aangeklaagde is uitgetreden. Gelet daarop zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Aangeklaagde heeft daartoe een eerste stap gedaan door zijn spijt te betuigen.

4.6. Over het verzoek van klager om een financiële vergoeding, kan de Klachtencommissie niet adviseren. Bij een gegronde verklaring van de klacht door de Provinciaal Overste

van de Congregatie kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciaal Overste van de Congregatie Broeders van Maastricht de klacht gegrond te verklaren, met uitzondering van anale penetratie, wat betreft en met in achtneming van bovenstaande, te erkennen dat een lid van de Congregatie klager seksueel heeft misbruikt en namens de Congregatie zijn spijt te betuigen over het klager in zijn jeugd aangedane leed en waar mogelijk klager hulp te bieden bij de verwerking.

Dit advies is vastgesteld op 13 augustus 2012 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en prof. dr. H.B.M. van de Wiel, leden, bijgestaan door mr. M. van der Meulen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Provinciaal Overste van de Congregatie Broeders van Maastricht, aan klager en aan aangeklaagde verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Provinciaal Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Provinciaal Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Provinciaal Overste.